

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (M. Gandrabur)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Velsi-Service” privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Consiliul mun. Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2021 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Velsi-Service” (în continuare SRL „Velsi-Service”) privind contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021 „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății comerciale „Velsi-Service” SRL din bd. Moscova 4/3” s-a acceptat vânzarea terenului cu suprafața de 72 m², aferent imobilului din bd. Moscova 4/3, inclusiv 59 m² la preț normativ și 13 m² la preț de piață.

Supunând controlului legalității decizia nominalizată, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a constatat că aceasta contravine prevederilor legale și este susceptibilă anulării. Or, asupra terenului cu suprafața de 13 m² vizat în decizia contestată, urmau a fi aplicate prevederile art. 14 alin. (2) lit. d), art. 77 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și ale Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009.

Subsecvent, reclamantul a menționat că, în corespundare cu art. 68 al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, prin notificarea

nr. 1304/OT₄-278 din 11 februarie 2021 a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea în termen de 30 de zile a actului administrativ. Iar, în temeiul art. 68 alin. (3)-(4) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală a înaintat prezenta acțiune.

Astfel, având în vedere cele enunțate, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat admiterea acțiunii și anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021 „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății comerciale „Velsi-Service” SRL din bd. Moscova 4/3”.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea.

S-a anulat decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021 „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății comerciale „Velsi-Service” SRL din bd. Moscova 4/3” în partea ce vizează vânzarea la prețul de piață a terenului cu suprafața de 13 m² aferent imobilului amplasat în mun. Chișinău, bd. Moscova 4/3.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.132, 142-149).

La 20 decembrie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Consiliul mun. Chișinău a depus apel, iar la 22 martie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii depuse de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d.137, 155-161).

Prin decizia din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Consiliul mun. Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 07 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie de respingere ca neîntemeiată a acțiunii (f.d.188-199).

În susținerea deciziei emise, Curtea de Apel Chișinău a catalogat ca neîntemeiată hotărârea instanței de fond, fiind adoptată cu aprecierea eronată a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Subsecvent, reieșind din materialele cauzei și făcând trimitere la dispozițiile art.109 alin.(1) și (2), art. 112 alin.(2) ale Constituției Republicii Moldova, art.3 alin.(2), art. 14 alin. (2) lit. b), c) și d), art. 19 alin. (4), art. 77 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, art.6 alin.(1) și (2) pct.3) lit.b) și d) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr.136 din 17 iunie 2016, art.35 al Legii privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr.835 din 17 mai 1996, art. 4 alin. (9) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997 instanța de apel a constatat că, la emiterea deciziei nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021, Consiliul mun. Chișinău și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu cadrul legal, respectiv aceasta a fost emisă cu respectarea prevederilor legale.

Referitor la vânzarea la preț de piață a suprafeței de 13 m² din terenul cu nr.cadastral XXXXXX, instanța de apel a stabilit că, apelantul la luarea unei astfel de decizii a ținut cont de prevederile art.7 alin.(1) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr.354 din 28 octombrie 2004.

Complementar, invocând dispozițiile pct.2 al Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Conciliului mun. Chișinău nr. 3/23 din 02 aprilie 2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale”, Curtea de

Apel Chişinău a notat că, deoarece terenul aferent bunului imobil cu nr. cadastral XXXXXX cu suprafaţa de 13 m² nu a fost format ca bun imobil separat, însă a fost încadrat terenului deja existent, cu suprafaţa totală formată de 72 m², acesta este destinat pentru deservirea obiectivului ca teren aferent. Mai mult, însăşi avizul şi soluţia urbanistică elaborată de către specialiştii Direcţiei arhitectură, urbanism şi relaţii funciare din cadrul administraţiei publice locale indică suprafaţa de 72 m², care include terenul aferent pe care este amplasată construcţia propriu-zisă şi terenul adiacent.

Astfel, instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia privind anularea deciziei Consiliului mun. Chişinău nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021, în partea ce vizează vânzarea la preţul de piaţă a terenului cu suprafaţa de 13 m² aferent imobilului amplasat în mun. Chişinău, bd. Moscova 4/3, or, aceasta a fost emisă în conformitate cu normele legale.

De altfel, instanţa de apel a enunţat că, dezacordul reclamantului/intimat cu actul contestat nu justifică de la sine legalitatea pretenţiei, or, decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 1/11-3 din 21 ianuarie 2021 este legală, bazată corect şi întemeiat pe normele materiale şi procedurale.

Iar, din considerentele menţionate şi având în vedere că, instanţa de fond eronat a apreciat circumstanţele de fapt din probele administrate şi a interpretat normele de drept material, care reglementează obiectul acţiunii în contencios administrativ, instanţa de apel a admis apelul depus de Consiliul mun. Chişinău, a casat hotărârea primei instanţe şi a emis o nouă decizie de respingere a acţiunii Oficiului Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chişinău, persoană terţă SRL "Velsi-Service" cu privire la contestarea actului administrativ individual.

La 05 august 2022 Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat a depus recurs, iar la 12 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curţii de Apel Chişinău solicitând casarea deciziei instanţei de apel cu menţinerea hotărârii primei instanţe.

În susţinerea recursului, Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat a invocat motivele de fapt şi de drept indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanţă şi instanţa de apel, suplimentar menţionând dezacordul cu decizia instanţei de apel pe care o consideră neîntemeiată şi pasibilă casării, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Subsecvent, invocând dispoziţiile art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recurentul a menţionat că instanţa de apel la emiterea deciziei contestate nu a ținut cont de prevederile legale enunţate în cererea de chemare în judecată şi referinţa depusă la cererea de apel a Consiliului mun. Chişinău şi a aplicat eronat legea.

La 21 octombrie 2022 la adresa de e-mail a Consiliului mun. Chişinău şi a SRL „Velsi-Service” a fost expediată copia recursului depus de Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat, cu înştiinţarea despre posibilitatea depunerii referinţei.

Prin referinţa depusă la 25 octombrie 2022 SRL „Velsi-Service” a solicitat respingerea recursului depus de Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat şi menţinerea deciziei instanţei de apel.

Iar, prin referinţa depusă la 08 noiembrie 2022 Consiliul mun. Chişinău a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Oficiul Teritorial Chişinău al

Cancelariei de Stat, deoarece a fost depus după expirarea termenului stabilit de art.245 alin. (1) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat și pur declarativ argumentul Consiliului mun. Chișinău, invocat în referința depusă la 08 noiembrie 2022 precum că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recursul după expirarea termenului stabilit de art.245 alin. (1) din Codul administrativ.

În argumentarea concluziei enunțate, instanța de recurs menționează următoarele.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din același Cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia în prezenta cauză de contencios administrativ la 13 iulie 2022.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat la adresa de e-mail a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat copia dispozitivului deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 15 iulie 2022, iar decizia motivată la 07 octombrie 2022, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar (f.d.200, 205).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și a depus în termen recursul la 05 august 2022, iar motivarea recursului la 12 octombrie 2022.

Examinând temeiurile recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu

prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan